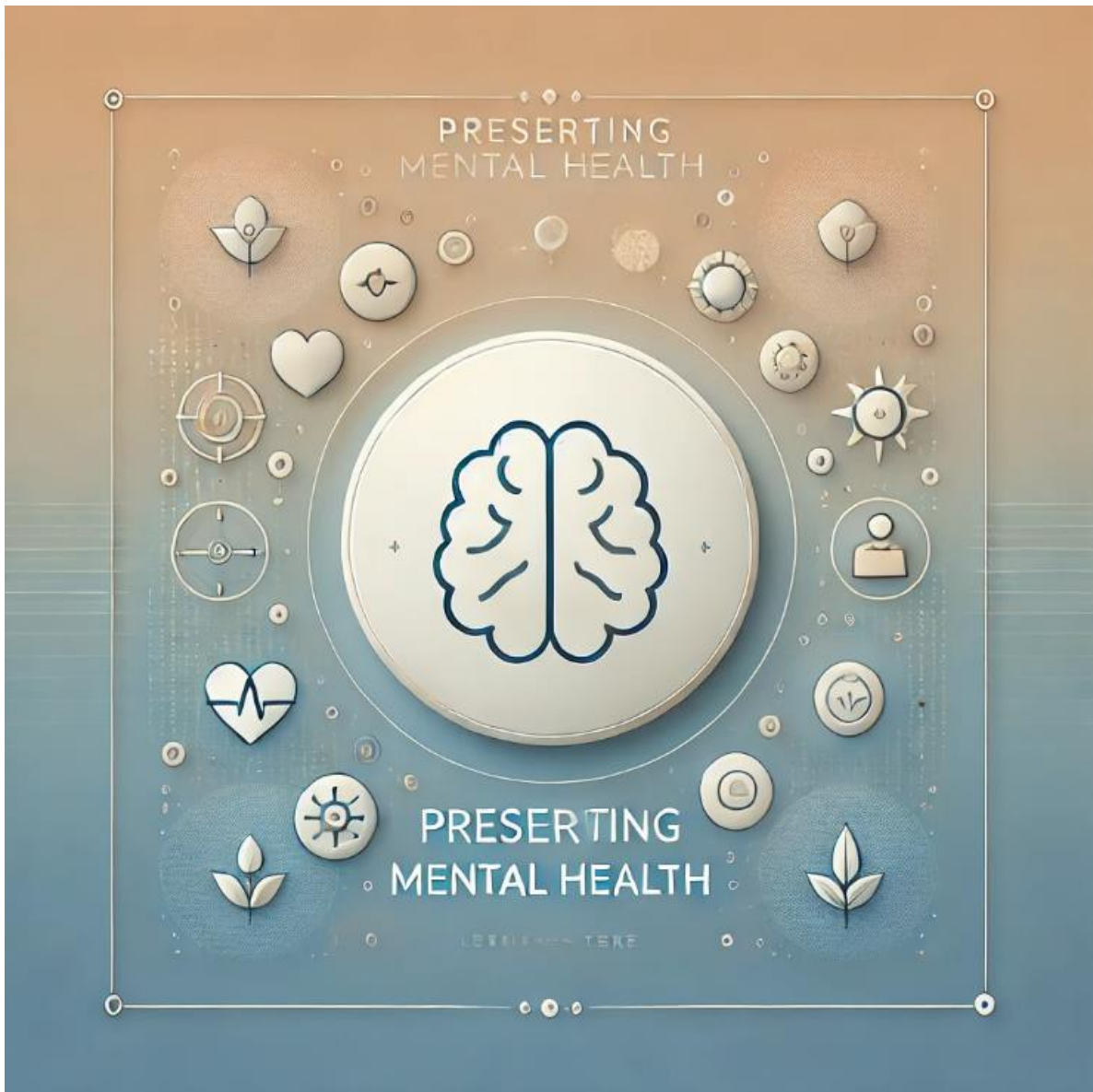

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ЗБЕРЕЖЕННЯ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я
ОСОБИСТОСТІ: ТУРБУЄМОСЬ ПРО СЬОГОДЕННЯ
- ПЛЕКАЄМО МАЙБУТНЄ:
збірник наукових праць
учасників круглого столу**

КИЇВ-2024

УДК 159.9 (043.2)

ББК 88.4я43

З 41

Рецензенти:

Андрущенко Т.В. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри психології, Факультет психології УДУ імені Михайла Драгоманова;

Мозгова Г.П. – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психосоматики та психології здоров'я, Факультет психології УДУ імені Михайла Драгоманова.

Рекомендовано до друку Вченою радою факультету психології
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
(протокол № 5 від 30 жовтня 2024 р.).

Збереження психічного здоров'я особистості: турбуємось про сьогодні – плакаємо майбутнє: збірник наукових праць учасників міжвузівського круглого столу (21 жовтня 2024 року, м.Київ) [Електронне видання] / Ред. колегія: Вольнова Л.М. – Київ, 2024. – 400 с.

Збірник містить тези доповідей учасників круглого столу та охоплює проблемні питання, що стосуються: особливостей професійної діяльності психолога у різних сферах та з різними групами клієнтів щодо збереження психічного здоров'я, актуальних проблеми соціалізації особистості у воєнний час, особливостей психологічної реабілітації, адаптації та психокорекції особистості в умовах війни, емоційного вигорання спеціалістів допоміжних професій та шляхів його подолання, особливостей комунікації у професійній діяльності психолога, психологічних особливостей спілкування в інформаційному просторі, психологічних механізмів становлення цінностей особистості, психологічної допомоги особистості в конфліктних ситуаціях, професійного благополуччя як ресурсу психічного здоров'я особистості.

© Колектив авторів, 2024

© УДУ імені Михайла Драгоманова, 2024

Кашпур Юрій Михайлович,
кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри теоретичної та консультативної психології
УДУ імені Михайла Драгоманова

Загреба Ярослав Михайлович,
здобувач другого (магістерського) рівня
освітньо-професійної програми
«Психологія консультування»,
УДУ імені Михайла Драгоманова

ВПЛИВ СТИЛЮ КОМУНІКАЦІЇ МОЛОДОГО ПОДРУЖЖЯ НА ЗАДОВОЛЕНІСТЬ ЇХ СІМЕЙНИМ ЖИТТЯМ

Актуальність проблеми. На сьогодні можна констатувати зростання потреби сучасного суспільства у підтримці та розвитку здорових сімейних відносин. В умовах війни, кризових тенденцій у суспільстві, нових та старих соціальних, фінансових, професійних викликів, інтенсивного темпу життя, зростаючих соціальних вимог, міжособистісна комунікація в сім'ї часто залишається на другому плані, що може призводити до зниження рівня емоційної близькості, порозуміння та, відповідно, задоволеності шлюбом. (Овсієнко К., 2024).

Стиль комунікації, як одна з ключових аспектів ефективної комунікації, сприяє розвитку емпатії, підтримки та взаєморозуміння у парі. Особливо актуальним є вивчення даного феномену серед молодих подружніх пар, які тільки формують свої моделі спілкування і вирішення конфліктів, оскільки це може сприяти зміцненню основ сімейного життя в ранні роки шлюбу.

Ступінь розроблення проблеми. Ступінь розроблення проблеми впливу стилю комунікації молодого подружжя на задоволеність їх сімейним життям є предметом багатьох психологічних та соціологічних досліджень (Березовська Л., Ямчук Т., 2020). Зокрема, численні наукові роботи присвячені вивченню комунікативних стилів, таких як агресивний, пасивний, асертивний, і їх ролі у формуванні міжособистісних взаємин у подружжі. Дослідники підкреслюють, що стиль комунікації є одним з ключових факторів, що впливає на емоційний клімат у сім'ї, задоволеність партнерів шлюбом і загальну стабільність стосунків.

Вклад основного матеріалу. Теорія міжособистісної комунікації. Згідно з теорією міжособистісної комунікації, спілкування у шлюбі є важливим

інструментом, через який відбувається взаємний обмін інформацією, емоціями та потребами між партнерами. Ця теорія підкреслює, що якість комунікації визначає ефективність подолання конфліктів, рівень взаємопідтримки та загальну задоволеність стосунками. Ефективне спілкування характеризується асертивністю, відкритістю, емпатією та здатністю слухати партнера, що сприяє гармонізації відносин.

Стили комунікації. У науковій літературі виділяються кілька основних стилів комунікації, що суттєво впливають на емоційний клімат у родині (Курова А., 2020):

Асертивний стиль – характеризується взаємною повагою, відкритістю, здатністю виражати власні емоції та потреби, не порушуючи при цьому прав партнера. Такий стиль комунікації сприяє підвищенню рівня задоволеності шлюбом, оскільки забезпечує ефективне вирішення конфліктів та зміцнює довіру між подружжям.

Агресивний стиль – відзначається домінуючою поведінкою одного з партнерів, ігноруванням емоційних потреб іншого, що може призводити до напруженості та конфліктів у шлюбі. Дослідження показують, що агресивна комунікація пов'язана з низьким рівнем задоволеності взаєминами.

Пасивний стиль – передбачає уникнення конфліктів, що часто супроводжується накопиченням негативних емоцій. Такий підхід не сприяє конструктивному вирішенню проблем, що може погіршити емоційний клімат у шлюбі та знизити рівень задоволеності партнерів.

Пасивно-агресивний стиль – поєднує елементи пасивності та прихованої агресії, що викликає напругу та нерозуміння між партнерами, знижуючи рівень взаємної довіри та задоволення стосунками.

Теорії задоволеності шлюбом. Концепція задоволеності шлюбом охоплює емоційне, когнітивне та поведінкове виміри. Вона визначає загальний рівень задоволення подружжя своїм шлюбом, включаючи відчуття щастя, підтримки, довіри та емоційної близькості. Згідно з сучасними підходами, задоволеність шлюбом значною мірою залежить від якості комунікації між партнерами. Ефективна комунікація дозволяє уникати непорозумінь, швидше вирішувати конфлікти та сприяє поглибленню емоційного зв'язку.

Список використаних джерел

1. Овсієнко К. Особливості психічного стану подружжя в умовах війни. *Соціально-психологічні ресурси особистості в екстремальних умовах*: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції), м. Київ, 19 квітня 2024 р. Львів – Торунь: Liha-Pres, 2024. 34-37 с.

<http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/book/274>

2. Березовська, Л., & Ямчук, Т. (2020). Психологія міжособистісних взаємин подружньої пари. *Вісник Національного університету оборони України*, 56(3), 5–13. <https://doi.org/10.33099/2617-6858-2020-56-3-5-13>

3. Курова А.В. Психологія спілкування: навчально-методичний посібник (для здобувачів вищої освіти факультету психології, політології та соціології НУ «ОЮА») / А.В. Курова – Одеса: Фенікс, 2020. – 79 с. DOI: 10.32837/11300.13107 <https://dspace.onua.edu.ua/items/981134a6-070a-40ff-b87e-f9879c6e69be>

*Латинова Олена Айдарівна,
студентка 4 курсу бакалаврату,
освітньої програми «Психологія»,
УДУ імені Михайла Драгоманова*

*Науковий керівник:
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри психосоматики
та психології здоров'я
Вольнова Леся Миколаївна*

ПСИХОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ СТАНОВЛЕННЯ ЦІННОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ

Актуальність проблеми. Проблема становлення цінностей особистості є завжди на часі, особливо вона загострюється в часи кризових періодів нестабільності у суспільстві. Саме цінності відіграють роль головного стабілізатора, «рятівника», охоронця благополуччя кожної людини та суспільства загалом. У складні часи вони допомагають впоратися з викликами долі. Коли ми знаємо, що для нас по-справжньому важливо, то черпаємо в цьому сили, насагу жити й боротися. Цінності це те, що неможливо забрати, вони завжди залишаються з нами і визначають вектор нашого руху. Тому від того, які вони є залежить стан якості життя як окремої людини, так суспільства в цілому.

Проблемою є те, що українське суспільство зараз переживає часи великих трансформацій та нестабільності, тому орієнтир на відродження загальнолюдських, суспільних цінностей дуже важливий.